

Spoštovane gospe, spoštovani gospodje, dragi prijatelji kulture in lepe besede.

Danes se nismo zbrali le zato, da bi se spomnili pesnika, ampak zato, da bi se tudi spomnili kakšno **moč ima beseda**. Prešernov dan ni le praznik kulture, temveč praznik besede, jezika, misli in tiste notranje svobode, ki nam jo umetnost vedno znova vrača. Ajdovski Gradec ni le nek skrit hribček v zeleni pokrajini, temveč je kraj spomina na našo preteklost, je prostor tišine kjer so skrite naše korenine: v resnici je to kulturni prostor slovenstva, prostor, ki združuje in gradi novo stavbo kulture. V sebi skriva sledove davnih skupnosti, ki so tukaj živele, ki so verjele v bodočnost, ustvarjale takratno sedanost in si iskale pot v svojo prihodnost. Ta kraj priča o tem, da človek vedno znova pusti sledi, v besedi, v kamnu, v duhu prostora. Ta zelena oaza nam razkriva zgodbo časa, v katerem so ljudje kljub negotovosti gradili, se povezovali in ohranjali upanje. In prav v tem je skrito nenapisano sporočilo Ajdovskega Gradca: v zvestobi človeku, v veri v smisel skupnosti in v spoštovanju tega, kar nas presega. Ko danes govorimo o kulturi, govorimo tudi o odgovornosti do krajev, kot je ta. Kultura ni le mrtva beseda v knjigi, temveč je skrb za prostor kjer je skrit spomin naših prednikov, kjer je skrita naša dediščina. Kultura pomeni sposobnost, da preteklosti ne skrijemo v depoje, ali jo zavestno uničujemo in spreminjamo, ampak jo razumemo kot del naše sedanosti. Torej je tudi današnje srečanje na Ajdovskem Gradcu opomnik, da stojimo na temeljih mnogih generacij in da je na nas, kakšno sled bomo pustili mi, s svojo besedo, s svojim odnosom do skupnosti in s svojim spoštovanjem do kulture, tiste kulture, ki nas povezuje. Vrata naše dnevne sobe, torej naš notranji prostor, mora biti za kulturo vedno odprt. Ta del naše dnevne sobe pravi, da nič človeškega ni zaman, da vsaka iskrena beseda in vsako prizadevanje pusti sled. In da samo kultura bogati naš vsakdan, da širi obzorja in prinaša dolgoročne spremembe v družbi. Ko danes govorimo o kulturi, ne govorimo le o umetnosti v galerijah ali na odru, govorimo o načinu, **kako mislimo, kako govorimo drug z drugim in kako rešujemo razlike**. Kultura se začne tam, kjer znamo prisluhniti, kjer besede ne ranijo, temveč gradijo. Kultura je v tem smislu odnos do življenja, pove nam koliko je človek odprt, radoveden in koliko je človeški. Sporočilo današnjega dne je tudi, da kultura ni samoumevna. Zahteva naš čas, našo pozornost in našo skrb in to nam vrača s širino duha, z občutkom povezanosti in z zavedanjem, **da nismo sami, ne v jeziku, ne v mislih, ne v upanju**. To je v resnici sporočilo Ajdovskega Gradca, danes, ta trenutek.

Bled. 8. februar 2026